

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

KTO-azonosító: 122315-1-21/2022.
Ügyiratszám: CS/Z02/00957-26/2022.
Ügyintéző: dr. Vajda Hajnalka
Kissné Nagy Ildikó
Kiss Brigitta
Bakainé Dani Krisztina
Retek Zoltán
Kávai Andrea
Matys Bettina
Vida Éva
Balázs Róbert
Mészáros Patrícia
Tel.: +36 (62) 681-682

Tárgy: Nemzeti Földügyi Központ -
Termelői Zöldség Kereskedőház
Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.,
környezeti körzeti terv, előzetes vizsgálat
Hiv. szám: -
Melléklet: -

HATÁROZAT

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal, mint környezetvédelmi és természetvédelmi feladat- és hatáskörben eljáró hatóság a **Nemzeti Földügyi Központ** (1149 Budapest, Bosnyák tér 5.; KÜJ: 103 753 344), mint öntözési igazgatási szerv által 2022. február 4-én - a *Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (6782 Mórahalom, Fesztivál köz 1.) részére készített környezeti körzeti terv jóváhagyása tárgyában* - benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítja, hogy a tervezett tevékenység megvalósítása esetén - mely a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. számú mellékletének 4. b) pontja (*Öntözőtelep, védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül*) szerint minősül - **nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, ezért a tevékenység megkezdéséhez nem kell környezeti hatásvizsgálatot végezni.**

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés ac) pontja alapján a tevékenység csak a szükséges engedélyek birtokában kezdhető meg a következő feltételekkel:

Előírások:

1. A növényzetirtási munkákat, valamint a védett és Natura 2000 területeken tervezett létesítési munkákat vegetációs időn kívül, október 1. és március 1. között lehet végezni.
2. A kétéltű- és hüllőfauna védelme érdekében az esetleges földmunkák során a nyitott munkaárkokat legalább kétnaponként ellenőrizni kell, az árokban csapdába esett állatok kimentése érdekében. Az állatok kimentéséről és a munkaterülettől legalább 100 m távolságban lévő, természetközeli élőhelyen való elengedésükről gondoskodni kell.

3. A tervezett öntözés csak az öntözési céllal a vízkivételi ponthoz juttatott Tiszai eredetű víz felhasználásával történhet, erre a célra a Széksóstói-főcsatorna saját vízkészlete nem használható fel.
4. A környező gyepterületeket kímélni kell, azokon építési anyagok, hulladék, gépek tárolása valamint gépek közlekedése tilos.
5. A kivitelezés a természeti környezet legnagyobb kíméletével, az értékes élőhelyek megőrzésével kell, hogy történjen.
6. A kivitelezési munkálatok nem veszélyeztethetik, károsíthatják a védett, fokozottan védett élővilágot, valamint a Natura 2000 terület jelölő fajait és élőhelyeit.

Szakkérdés vizsgálata:

1. *környezet-egészségügyi szakkérdésben, így különösen a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően:*
  - A tevékenység végzése során sem emberi, sem pedig környezeti ártalmat nem okozhat.
  - A munkavégzés során a hulladékokra vonatkozóan a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet vonatkozó előírásait be kell tartani.
  - A munkavégzés során a veszélyes hulladékot a hulladékbirtokos a hulladék fizikai, kémiai jellegének megfelelően, a környezet veszélyeztetését, károsítását kizáró módon, elkülönítetten gyűjti.
  - A munkavégzés során a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény-, valamint a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet vonatkozó előírásait be kell tartani.
  - A munkavégzés során a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendeletben foglaltakat be kell tartani, a rovar-, és rágcsálómentességet biztosítani szükséges.
2. *A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítésének, a hulladékgazdálkodási előírások alapján a technológiából származó környezetterhelések kockázatának, a tevékenység végzése során képződő hulladék elhelyezésének, a hulladék kezelésének megfelelőségének, továbbá a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatoknak, valamint építésnél az építési és a bontási hulladékok kezelésének vizsgálata:*
  - Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján hulladékgazdálkodási szakkérdés szempontjából jelentős környezeti hatás nem várható, ezért a

hatóság hulladékgazdálkodási szempontból a tevékenység megkezdéséhez környezeti hatásvizsgálat elvégzését nem tartja indokoltnak.

3. *növény- és talajvédelmi szakkérdés, így különösen a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata:*

A nyomóvezeték, tápvezeték, fő és mellékvezeték fektetéssel érintett termőterületeken az alábbi rekultivációs munkafolyamatokat kell betartani:

- a műszakilag mentendő (30-40 cm.) vastagságú humuszos réteget az árok egyik oldalára, az alatta lévő altalajt az árok másik oldalára kell elhelyezni,
- a csövek fektetése után az eredeti rétegsorrendbe kell visszateríteni,
- terepegyengetést el kell végezni, 40-50 cm mélységig talajlazítást kell végrehajtani a talaj tömörödése miatt,
- a talaj termékenységének biztosítása, valamint szerkezetének javítása céljából 20-25 t/ha szerves trágya kiszórása, illetőleg azonnali talajba történő szántással történő bedolgozása javasolt.

- Tilos hulladékot hagyni a területen.
- Az öntözés módja csepegtető öntözés.
- Az öntözés intenzitása ne haladja meg a 12-15 mm/órát.
- Közepesen gyakori öntözés, közepes vízádagokkal 30 cm-re 15-20 mm öntözővíz alkalmanként.
- Az öntözést akkor kell megkezdeni, mikor a talaj elveszítette felvehető vízkészletének 40-50 %-át.
- Mélyebb rétegek vízáteresztő képessége megfelelő ezért mélylazítás nem indokolt.
- Az öntözés a Széksóstói-főcsatornából fog történni az öntözés megkezdése előtt ismételten meg kell vizsgálni az öntözővizet és megküldeni a talajvédelmi hatóságnak, a meglévő laboreredmények alapján az öntözővíz öntözésre nem alkalmas.
- A tevékenység során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzanak.
- Az öntözés hatására bekövetkező változások figyelemmel kísérésére 5 évenként ellenőrző talajvizsgálatot kell végezni. Az ellenőrző vizsgálat dátuma laboratóriumi eredmények alapján: **2026. 10. 18.**

4. *a termőföld mennyiségi védelmének követelményei vizsgálatára kiterjedően:*

- A tervezett beruházás kivitelezése során amennyiben termőföld más célú hasznosítására kerülne sor (időleges vagy végleges), úgy annak engedélyezése végett az illetékes ingatlanügyi hatósághoz kell fordulni (földhivatal), még a munkálatok megkezdése előtt.
- Termőföld más célú hasznosításában érintett területek kijelölése az átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével kell, hogy történjen úgy, hogy az érintett földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását ne akadályozza. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet.

- A tervezés és az esetleges kivitelezés során a földmérési jelek (alapponthálózati pontok) védelmére kiemelt figyelmet fordítsanak és a kivitelezési munkák megkezdésekor a felelős műszaki vezető figyelmét erre hívják fel.
5. *örökségvédelmi szakkérdésben, így különösen kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően:*
- Az engedélyezés alá eső földmunkával érintett munkaterületen régészeti megfigyelést kell végezni az érintett lelőhelyek esetében.
  - Továbbá a kivitelezés során a földmunkákkal érintett, és egyéb feltérési módszerekkel fel nem tárt területen is régészeti megfigyelést kell biztosítani.
  - A beruházó és/vagy a kivitelező vegye fel a kapcsolatot a régészeti szakmunkák szerződéskötését koordináló Magyar Nemzeti Múzeummal (1113 Budapest, Daróczi út 3.; *regeszetiprojektiroda@hnm.hu*) és állapodjon meg a régészeti tevékenység elvégzéséről. A szakmunka ellátására a Móra Ferenc Múzeum jogosult.
  - Az engedélyes tartozik továbbá a munkakezdés és a műszaki átadás-átvételi eljárás időpontjáról az Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztályt tájékoztatni. A műszaki átadás-átvételhez csak akkor áll módjában hozzájárulni a hatóságnak, ha a kérelemhez csatolják a régészeti szakmunkáról szóló jelentést.
  - Ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé, akkor legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

*

Szakhatósági állásfoglalás:

Csongrád-Csanád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 35600/843-1/2022. ált. számú állásfoglalása:

„A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11.) megkeresésére indult szakhatósági eljárásban, a Nemzeti Földügyi Központ (1149 Budapest, Bosnyák tér 5.) által - a Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (6782 Mórahalom, Fesztivál köz 1.) részére készített környezeti körzeti terv jóváhagyása tárgyában - benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció elfogadásához

szakhatósági hozzájárulásomat megadom.

Előírások:

1. A létesítmények kialakítása és üzemeltetése a felszíni-, illetve a felszín alatti víz veszélyeztetését kizáró módon végezhető.
2. A kivitelezéssel és tevékenységgel nem okozhatják a felszín alatti víz szennyezése szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló jogszabályban meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot a felszín alatti vízben.
3. A kivitelezés és tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel és műszaki védelemmel folytatható.
4. A tervezett vízellétesítmények megvalósítása, az öntözőtelepek üzemeltetése csak érvényes vízjogi létesítési/üzemeltetési engedélyek birtokában történhet.

Megállapítom továbbá, hogy a tervezett tevékenységből - a hatáskörömet érintő szakkérdések tekintetében - nem származnak jelentős környezeti hatások, ezért a tevékenység folytatásához környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít. A szakhatósági állásfoglalással szemben jogorvoslattal élni az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL tv. (Ákr.) 55. § (4) bekezdése alapján az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében lehet."

*

A döntés a közléssel végleges és végrehajtható, ellene közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs.

Az érdekelt a döntés ellen jogsérelemre hivatkozással közigazgatási pert indíthat.

Erre irányuló keresetét a döntés közlésétől számított 30 napon belül, a Szegedi Törvényszékhez címezve, a döntést hozó hatóságnál nyújthatja be.

Gazdálkodó szervezet (ideértve az egyéni vállalkozót is), valamint a jogi képviselővel eljáró fél a keresetlevelet joghatályosan, kizárólag szabályszerűen előterjesztett elektronikus formában, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben meghatározott elektronikus úton (IKR rendszer útján) terjesztheti elő.

Jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti.

A keresetlevélben meg kell jelölni a döntéssel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények és bizonyítékok előadásával, és a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet.

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, ha azonban a fél tárgyalás tartását kéri, úgy erről a keresetben kell nyilatkoznia. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A közigazgatási per eljárási illetéke 30 000 Ft, azonban a keresetre illetéket leróni nem kell, mert a közigazgatási bírósági eljárásban a felet tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelem kérhető.

Az ügyfél az eljárás 250 000 Ft igazgatási szolgáltatási díját befizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

INDOKOLÁS

A Nemzeti Földügyi Központ, mint öntözési igazgatási szerv 2022. február 4. napján a Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. részére készített környezeti körzeti terv jóváhagyása tárgyában *a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.)* szerinti előzetes vizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelmet nyújtott be a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz (a továbbiakban: hatóság).

Az előzetes vizsgálati dokumentáció készítője:

Név: VTK Innosystem Víz-, Természet- és Környezetvédelmi Kft.
Székhely: 1117 Budapest, Prielle Kornélia utca 47-49.

Öntözési közösség:

Név: Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
Székhely: 6782 Mórahalom, Fesztivál köz 1.
KÜJ: 103 839 095

Öntözési közösség tagjai:

Oltványi Gyula László, Heller-Szabó Ferenc, Dobó Antal, Kocsis Savanya József, Kocsis Savanya Zoltán, Faggyas Zoltán Imre, Ábrahám László, Baté Szilárd, Papp Imre, Battancs Géza

Beruházás tárgya:

Megnevezés: Öntözési körzet fejlesztése Mórahalom és Röszke külterületén

Földrajzi elhelyezkedés:

A tervezett öntözésfejlesztés Mórahalom és Röszke közigazgatási területén, külterületen, Mórahalom központjától K-DK-i irányba, Röszke belterületétől pedig ÉNy-ra valósul meg.

Az öntözési körzet területe összesen 446 ha, melyből az öntözendő területek nagysága 256 ha. Az öntözési körzet területén szántók, elszórtan tanyaingatlanok találhatók.

Az öntözési közösség területe által érintett ingatlanok:

Település	Hrsz.
Mórahalom	0153, 0119/6, 0123/1, 0138/22, 0138/23, 0139/10, 0144/3, 0144/4, 0148/8, 0150/1, 0150/2, 0157/10, 0155/5, 0155/6, 0155/7, 0160/70, 0117/20, 0129/44, 0129/45, 0129/46, 0129/49, 0129/50, 0129/51, 0129/52, 0129/60, 0129/61, 0129/63, 0129/64, 0129/65, 0129/67, 0129/68, 0129/70, 0129/72, 0129/76, 0129/77, 0129/78, 0129/79, 0129/88, 0129/90, 0129/92, 0129/93, 0129/100, 0129/102, 0129/103, 0129/104, 0129/106, 0129/109, 0129/110, 0129/112, 0129/115, 0129/116, 0129/118, 0129/120, 0129/122, 0129/125, 0129/126, 0134/4, 069/32, 069/33, 069/34, 069/35, 0117/55, 0168/20, 0168/30, 0168/33, 0176/26, 0176/72, 0129/123, 0129/95, 0168/16, 068/18, 0168/21, 0168/32, 0176/34, 0176/35, 0176/48, 0176/49, 0182/18, 0182/29, 0182/32, 0183/13, 0185/121, 0117/45, 0117/46, 0172/1, 0119/7, 0138/26, 0182/13, 0182/31, 0129/107, 0129/29, 0129/35, 0129/36, 0129/37, 0129/38, 0129/39, 0129/87, 0136/1, 0136/2, 0136/3, 0138/24
Röszke	0152/12

Tervezett beruházás:

Az öntözési közösség területén jelenleg is folyik szántóföldi növénytermesztés, melyből 25,1 hektárt öntöznek felszín alatt vízbázisból (1 db kút). A tervezett felszíni vizes öntözésfejlesztés célja a szántóföldi gazdálkodáshoz szükséges - klimatikus okok miatt hiányzó - víz pótlásának biztosítása.

Az öntözési körzet területe összesen 446 ha, melyből az öntözendő területek nagysága 256 ha. A vízellátás felszíni vízből (öntöző csatornák) biztosított.

A tervezett beruházás megvalósulása során a felszíni vizes öntözőrendszer kiépítése valósul meg.

Telepítés:

A fejlesztés során a szükséges infrastruktúra kiépítése, illetve mobil öntözőberendezések beszerzése tervezett.

Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna zsilip műtárgy átépítése:

A Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna 5+821 km szelvényében található iker átereszt átépítésre kerül. A műtárgy átépítése elsősorban szerelési munkával jár.

Széksóstói főcsatorna tiltós iker átereszt felújítása:

A beruházás részeként megvalósul a Széksóstói főcsatorna 9+090 km szelvényében található tiltós iker átereszt felújítása, vagyis a zsilipek fémszerkezetein a korrózióvédelem felújítása. Az elemeket kiemelik, szakműhelybe szállítják, és ott végzik el felület-előkészítés után a szükséges felületvédelmet.

Öntözővíz vízkivételi hely:

A Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna 5+821 km szelvényében található, átépítendő zsilipműtárgy felvízi oldalánál létesül a központi szivattyútelep. Az öntözőcsatorna medrében 2 darab vasbeton bevezető műtárgy kerül elhelyezésre. A szivattyúüzem építménye előregyártott vb. akna, ami kútsüllyesztéssel kerül megépítésre előre

gyártott elemekből. A gépészeti berendezések a helyszíni vb. alaplemezen kerülnek elhelyezésre. A vízkivétel elektromos bűvár szivattyúkkal (4 db) fog történni.

Nyomóvezetékek:

Az öntözővíz szivattyúüzemtől az öntözővíz egy nyomóvezeték rendszeren (tápvezeték hálózat, fővezetési- és mellékvezetési hálózatok) keresztül jut el a felhasználási pontokig, azaz az öntöző berendezésekig. A tervezett nyomóvezetékek nagyrészt földutak mentén, a művelt területek (szántó, rét művelési ág) mezsgyéjében kerülnek kiépítésre. A vezetékfektetés első lépéseként növényzetirtás, majd a munkaárkok kialakítása, vezetékfektetés, végül csőtakarás történik.

Öntözőberendezések:

Az öntözőberendezések nem fixen telepített, hanem mobil, csévélődobos szerkezetek lesznek. Telepítésük nem jár építési munkákkal, a berendezéseket a helyszínre szállítják és üzembe helyezik.

Üzemelés:

Az öntözési mód mikroszórófejes és tömlős csévélődobos öntözés, az öntözendő növényi kultúra szántóföldi, elsősorban zöldségnövények. Az éves vízigény 271500 m³/év, mely felszíni vízből (öntöző csatornák) biztosított. Az öntözési időszak április 15. és szeptember 30. között tart, az öntözés gyakorisága az időjárási viszonyoktól függ (általában 25-30 nap/öntözési idény). Az öntözési tevékenység folyamatos, az öntözés éjjel-nappal végezhető, napi maximális üzemidő 24 óra. Az öntözőtelepek működtetése folyamatos felügyeletet nem igényel, de a mobil öntözőberendezések áthelyezéséhez 1 fő szükséges, mivel az öntözőberendezéseket egy traktoros vontatja át - az öntöző telepeken belül - a következő hidránsig, illetve az öntözendő területre. Az öntözési idényben az időjárástól függően, szükség szerint öntöznek. A vízkivétel a Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna, 5+821 km szelvényében található, átépítendő zsilipműtárgy felvizi oldaláról történik. A vízkivételhez a Széksóstói főcsatorna 9+090 km szelvényében található meglévő, kéttáblás orsós zsilip felújítása is szükséges. A vízkivételi szivattyúüzem feladata, hogy biztosítsa a közösség tagjainak a szükséges vízigényt. A vízkivételi helyről egy felszín alatti tápvezetéken keresztül juttatják a vizet az öntözési körzet területére, ahol fő- és mellékvezetéken kerül szétosztásra. Az öntözendő területeken a tervezett hidránsokra való csatlakozásokkal lesznek megoldva a mikroöntöző szórófejes öntözések. Meghibásodás esetén a mobil elemeket szakszervizben, a többi létesítményt helyben javítják.

Felhagyás:

Az öntözés végleges felhagyása esetén az öntözőberendezések alkatrészekre bontva elszállíthatóak a helyszínről. A felszín alatti nyomóvezetékek a telepítéshez hasonló földmunkával felszámolhatók. A trafóállomás, és elektromos kezelő berendezés újrahasználható, a vízkormányzó műtárgyak felszámolása nem szükséges. A terep feltöltésével helyreállítható az eredeti területhasználat.

*

A dokumentáció tartalmilag és formailag megfelelt a R. előírásainak.

A R. 3. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, a környezethasználó előzetes vizsgálat iránti kérelmet köteles benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel.

A tervezett beruházás a R. 3. számú mellékletének 4. b) pontja - Öntözőtelep, védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegtötés nélkül - alá sorolható.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény 10. § (2) bekezdése értelmében az öntözési beruházásra vonatkozó környezetvédelmi, természetvédelmi és talajvédelmi előírásokat a környezeti körzeti terv tartalmazza, amely az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott hatóság jóváhagyásával válik érvényessé. A környezeti körzeti terv a benne meghatározott környezetvédelmi, természetvédelmi és talajvédelmi előírások tekintetében hatósági engedélynek vagy szakhatósági állásfoglalásnak minősül. A környezeti körzeti tervnek megfelelő öntözéses beruházás és a környezeti körzeti tervben meghatározott feltételek szerint történő öntözéses gazdálkodás végzéséhez nem kell lefolytatni a környezetvédelmi, természetvédelmi és talajvédelmi engedélyezési vagy szakhatósági eljárást. A környezeti körzeti terv a kiadásától számított 20 évig hatályos.

A R. 5/D. § (1) bekezdése szerint az öntözési igazgatási szerv az öntözéses gazdálkodásról szóló törvényben meghatározott esetekben az öntözni kívánt területre vonatkozó környezeti körzeti tervet nyújt be a környezetvédelmi hatóságnak jóváhagyás céljából.

A R. 5/D. § (2) bekezdés a) pontja alapján a környezetvédelmi hatóság a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben a 3-5. § szerinti előzetes vizsgálatot folytat le.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 9. § (2) bekezdés alapján „környezetvédelmi hatóságként - ha kormányrendelet másként nem rendelkezik - a területi környezetvédelmi hatóság jár el”. A Rendelet 8/A. § (1) bekezdése értelmében „területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságként megyei illetékességgel - e bekezdésben foglalt kivétellel - a megyei kormányhivatal jár el.”

A kérelmet érdemben megvizsgálva a hatóság - az eljárásba az örökségvédelmi hatóságot is bevonva - megállapította, hogy az hiányos - nem tartalmazta a nyilatkozatot, hogy a kérelem tárgya nagyberuházásnak minősül-e, és ha igen, hiányzik az előzetes régészeti dokumentáció és a feltárási projektterv - ezért a CS/Z02/00957-17/2022. számú végzésben hiánypótlásra hívta fel az ügyfelet.

A Nemzeti Földügyi Központ 2022. március 4. napján az eljárás szünetelése iránti kérelmet nyújtott be hatósághoz.

Erre tekintettel a hatóság a 2022. március 7-én kelt CS/Z02/00957-21/2022. számú végzéssel megállapította az eljárás szünetelését.

A Nemzeti Földügyi Központ 2022. július 19-én benyújtotta a hiánypótlást, és kérte az eljárás folytatását.

A hatóság a 2022. július 20-án kelt CS/Z02/00957-24/2022. számú végzéssel rendelkezett az eljárás folytatásáról.

A hatóság a R. 3. § (3) és (4) bekezdése alapján a kérelem és a dokumentáció benyújtását követően a hivatalában és a honlapján közzétette a közleményt, továbbá a vonatkozó iratokat - közhírré tétel céljából - megküldte a tevékenység telepítése szerinti önkormányzatok jegyzőjének.

A közlemény Mórahalom Város Jegyzőjének tájékoztatása szerint 2022. február 11. napjától közzétételre került, mellyel kapcsolatosan észrevétel nem érkezett.

A közlemény Rösztke Község Jegyzőjének tájékoztatása szerint 2022. február 10. napjától közzétételre került, mellyel kapcsolatosan észrevétel nem érkezett.

*

A hatóság szakkérdésekkel kapcsolatos megkeresése a Rendelet 28. § (1) bekezdés alapján történt.

A szakkérdések vizsgálatát tartalmazó szakvéleményekben foglaltakat a rendelkező részben előírta a hatóság.

1. A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A hatóság megállapította, hogy a megküldött dokumentáció közegészségügyi szempontból megfelelő, az emberi egészség megóvása érdekében javasolja a fenti kikötéseket.

Hatáskört és illetékességet az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 2. §, 4. §-ai, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet, 2. melléklet 128-132. pontja és a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 1. melléklet 5.3., 5.5., 5.6. pontjai biztosítják.

2. A hulladékgazdálkodásra vonatkozó szakkérdés indokolása:

A tervezett tevékenység a Mórahalom és Rösztke külterületén, mikroszórófejes és tömlős csévélődobos öntözési technológiával kialakított öntözőtelep létesítése. A fejlesztéssel érintett területen jelenleg is szántóföldi növénytermesztést folytatnak, elsősorban zöldségféléket termesztnek.

A fejlesztés célja, hogy a területen korszerű, víz- és energiatakarékos öntözési üzem valósuljon meg, ezzel biztosítva a növénytermesztés feltételeit.

A beruházáshoz szükséges építési tevékenység során hulladék keletkezése nem várható.

A kivitelezés során veszélyesanyag-felhasználás nem történik, így ebből adódóan veszélyes hulladék keletkezése nem várható. A kivitelezés során esetlegesen keletkező veszélyes hulladékok gyűjtése környezetszennyezést kizáró módon történik.

Az öntözési tevékenység üzemelése során hulladék keletkezésével nem kell számolni.

Az öntöző berendezések meghibásodása esetén a mozgatható alkatrészeket szakszervizben, a többit helyben javítják. A helyszíni szervizelés során keletkező hulladékot a szakszerviz elszállítja és gondoskodik a hulladékok megfelelő kezeléséről.

A felhagyás során a műtárgyak bontásából elsősorban építési-bontási hulladék keletkezése várható, továbbá vezetékek hulladéka, amit engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodónak adnak át hasznosítási céllal.

A hatóság hatáskörét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. számú melléklet I. számú táblázat B oszlopa, illetékességét a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése állapítja meg.

3. A termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatának indokolása:

A VTK Innosystem Kft. által 2021. novemberében a készített környezeti tero tartalmazta a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5/D. § (3) bekezdés tartalmi elemeit a talajvédelmi követelményekre vonatkozóan.

A dokumentációból megállapítható, hogy Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., a Mórahalom 0153, 0119/6, 0123/1, 0138/22-23, 0139/10, 0144/3-4, 0148/8, 0150/1-2, 0157/10, 0155/5-7, 0160/20, 0117/20, 0129/44-46, 0129/49-52, 0129/60-65, 0129/67-68, 0129/70, 0129/72, 0129/76-79, 0129/88, 0129/90, 0129/92-93, 0129/100, 0129/102-104, 0129/106, 0129/109-110, 0129/112, 0129/115-116, 0129/118, 0129/120, 0129/122, 0129/125-126, 0134/4, 069/32-35, 0117/55, 0168/20, 0168/30, 0168/33, 0176/26, 0129/123, 0129/95, 0168/16, 0168/18, 0168/21, 0168/32, 0176/34-35, 0176/48-49, 0182/18, 0182/29, 0182/32, 0183/13, 0185/121, 0117/45.-46, 0172/1, 0152/12, 0119/7, 0138/26, 0182/13, 0182/31, 0129/107, 0129/29, 0129/35-39, 0129/87, 0136/1-3, 0138/24 helyrajzi számú szántó területeket érintő, nettó 256 ha-os felszíni vizes öntöző telep tekintetében, 4 különálló területi egységből, már működő 1 db részterületből álló öntözőteleppel rendelkezik a Mórahalom 0119/6 hrsz.-ú 25, 1 ha-os termőföldön.

Tervezett öntözés fejlesztés során mobil öntözőberendezések beszerzését és a szükséges infrastruktúra kiépítését tervezik.

A dokumentációban lévő öntözővíz vizsgálati laboreredménye alapján lúgos kémhatású, sótartalma magasabb, mint 500 mg/l, az öntözővíz nem megfelelő minőségű. A 90/2008 (VII.18.) FVM rendelet 2 melléklet 2 táblázata alapján öntözésre nem alkalmas, ezért az öntözés megkezdése előtt az öntözővizet újra kell mintázni és az laborvizsgálati eredményt meg kell küldeni a talajvédelmi hatóságnak.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény 10. § (3) bekezdése valamint, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. 50/B. §, alapján öntözési tevékenység esetén az ellenőrző vizsgálatokat tartalmazó talajvédelmi tero alapján a talajvédelmi hatóság dönt arról, hogy továbbra is fennállnak-e az öntözés folytatásának talajvédelmi feltételei.

A nyilatkozatot az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. 50. §, 50/B. §, továbbá a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról, a 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv., a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 13. § f) pontja, és a 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet előírásai, valamint a becsatolt dokumentáció alapján adta ki a hatóság környezeti körzeti tero jóváhagyásának környezetvédelmi eljárásához.

4. A földvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A tervezett beruházás Magyarország klimatikus adottságai végett, és a klímaváltozás kedvezőtlen hatásait enyhítendő öntözés megvalósítására irányul. Vélhetően minimális termőföld igénybevétele mellett az érintett terület továbbra is termőföldnek minősül.

Termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani.

Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt a Tfv.-ben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

Termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tvf.) 10. § (2) bekezdés f) pontja és (2a) bekezdése alapján:

„(2) A termőföld más célú hasznosítása mentes az ingatlanügyi hatóság engedélye alól, ha a termőföldet

f) véglegessé vált vízjogi létesítési engedélyben meghatározott vízkivételt biztosító vízellátási vagy mezőgazdasági vízellátást szolgáló vízellátási létesítmény, valamint az ezekhez kapcsolódó műtárgyak létesítése, illetve építési engedélyezés hatálya alá nem tartozó, öntözéshez kapcsolódó építmények létesítése”

„céljából veszik igénybe.”

„(2a) A (2) bekezdés f) pontja alkalmazásában

a) vízellátási létesítmény alatt a vízgazdálkodásról szóló törvény,

b) műtárgy, illetve építmény alatt az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti építményeket kell érteni.”

A rendelkező részben foglaltak betartása mellett a beruházás termőföld védelmi érdeket nem sért.

Jelen állásfoglalás csak a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály CS/Z02/00957-6/2022. iktatószámú, 122315-1-5/2022. KTO-azonosítójú előzetes vizsgálat ügyiratára vonatkozik, nem használható fel másra és nem is helyettesíti az egyéb kapcsolódó engedélyezési eljárásokat.

A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal hatáskörét az egyes földügyi eljárások részletes szabályairól szóló 384/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése, továbbá az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 9. §-a, illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 37. § (1) bekezdése állapítja meg.

5. Az örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A tárgyi beruházás nyilvántartott régészeti lelőhelyeket (Mórahalom 100. lh., azonosítószáma: 29658; Mórahalom 182. lh., azonosítószáma: 99199; Mórahalom 40. lh., azonosítószáma: 29599; Mórahalom 50. lh., azonosítószáma: 29609; Mórahalom 56. lh., azonosítószáma: 29615) érint.

A tárgyi beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. §. 20. pontja alapján nagyberuházásnak minősül.

A Kötv. 19. § (1) bekezdése értelmében a földmunkákkal járó fejlesztésekkel, beruházásokkal beleértve az ásványi vagyontermelését is, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. A Kötv. 19. § (2) bekezdése

értelmében, a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

A terodokumentáció, valamint a rendelkezésre álló egyszerűsített előzetes régészeti dokumentáció áttekintése után a Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pontja, illetőleg a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018 (IV.9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 43. § (3) bekezdése értelmében régészeti megfigyelés és a régészeti bontómunka előírása mellett döntött az örökségvédelmi hatóság.

A régészeti szakmunkára vonatkozó szerződés megkötését a Kötv. 23/E § (2) bekezdése alapján a Magyar Nemzeti Múzeum (1113 Budapest, Daróczi út 3.; regeszetiprojektiroda@hnm.hu) koordinálja. A szakmunka ellátására a Móra Ferenc Múzeum jogosult.

A Kr. 29. § (1) bekezdése szerint a régészeti megfigyelést annak megkezdése előtt egy nappal be kell jelenteni az örökségvédelmi hatóságnak a 7. mellékletben meghatározott tartalommal és mellékletekkel ellátott formanyomtatvány alkalmazásával.

A hatóság hatáskörét szakkérdés tekintetében a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja, illetékességét a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg.

*

A szakhatóságot az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján kereste meg a hatóság 2022. február 8-án.

A szakhatóság állásfoglalásában található előírásokat a határozat rendelkező része tartalmazza.

A Csongrád-Csanád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

„A Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztály (6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11.) fenti számú, 2022. február 10. napján érkezett megkeresésében a vízügyi hatóság szakhatósági állásfoglalását kérte a Nemzeti Földügyi Központ (1149 Budapest, Bosnyák tér 5.) által - a Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (6782 Mórahalom, Fesztivál köz 1.) részére készített környezeti körzeti tero jóváhagyása tárgyában - benyújtott előzetes vizsgálati eljárása tárgyában.

A benyújtott dokumentációk és az egyéb rendelkezésemre álló iratok alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A környezeti körzeti terore vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentációt a VTK Innosystem Víz-, Természet-és Környezetvédelmi Kft. (1117 Budapest, Prielle K. u. 47-49.) készítette 2021. év októberében.

A vízügyi hatóság által kiadott, az érintett területek közül a Mórahalom 0119/6 hrsz. alatti kutás öntözőtelep rendelkezik érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel. Engedélyes Oltványi Gyula, Engedély szám:35600/4004-12/2018.ált., Érvényességi idő: 2023. november 30.

A tervezett öntözésfejlesztés Mórahalom és Rösztke közigazgatási területén, Mórahalom központjától K-DK-i irányba, Rösztke belterületétől pedig ÉNy-ra valósul meg. A vízkivétel a Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna 5+821 cskm szelvényében található.

A tervezett öntözendő terület nagysága 256 ha.

Az öntözési körzet 446 ha.

A tervezett vízhasználat 271.500 m³/év.

Az öntözésfejlesztés vízellátása a „Homokhátság vízpótlása” projekt részeként valósul meg, a Tisza folyó hasznosítható vízkészletére alapozva. A vízkivétel a Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna 5+821 cskm szelvényében tervezett, az átépítendő zsilipműtárgy felvízi oldaláról történne, melyhez szükséges a Széksóstói-főcsatorna 9+090 cskm szelvényében található meglévő, kéttáblás, orsós zsilip felújítása is. A vízkivételi helyről felszín alatti nyomóvezetéken keresztül juttatják el a vízkészletet az öntözendő területre.

A széksóstói főcsatorna vízkészletét a tervezett beruházás kapcsán 800 l/s-ra növelik melyből 200 l/s az öntözővíz igény.

Az Öntözési Közösség tagjai: Oltványi Gyula László, Heller-Szabó Ferenc, Dobó Antal, Kocsis Savanya József, Kocsis Savanya Zoltán, Faggyas Zoltán Imre, Ábrahám László, Baté Szilárd, Papp Imre, Battanacs Géza

Az öntözni kívánt ingatlanok helyrajzi számai:

Oltványi Gyula László: Mórahalom 0153, 0119/6, 0123/1, 0138/22, 0138/23, 0139/10, 0144/3, 0144/4, 0148/8, 0150/1, 0150/2, 0157/10, 0155/5, 0155/6, 0155/7, 0160/20 hrsz.

Heller-Szabó Ferenc: Mórahalom 0117/20, 0129/44, 0129/45, 0129/46, 0129/49, 0129/50, 0129/51, 0129/52, 0129/60, 0129/61, 0129/62, 0129/63, 0129/64, 0129/65, 0129/67, 0129/68, 0129/70, 0129/72, 0129/76, 0129/77, 0129/78, 0129/79, 0129/88, 0129/90, 0129/92, 0129/93, 0129/100, 0129/102, 0129/103, 0129/104, 0129/106, 0129/109, 0129/110, 0129/112, 0129/115, 0129/116, 0129/118, 0129/120, 0129/122, 0129/125, 0129/126, 0134/4 hrsz.

Dobó Antal: Mórahalom 069/32, 069/33, 069/34, 069/35 hrsz.

Kocsis Savanya József: Mórahalom 0117/55, 0168/20, 0168/30, 0168/33, 0176/26, 0176/72 hrsz.

Kocsis Savanya Zoltán: Mórahalom 0129/123, 0129/95, 0168/16, 0168/18, 0168/21, 0168/32, 0176/34, 0176/35, 0176/48, 0176/49, 0182/18, 0182/29, 0182/32 hrsz.

Faggyas Zoltán Imre: Mórahalom 0183/13, 0185/121 hrsz.

Ábrahám László: Mórahalom 0117/45, 0117/46, 0172/1, Rösztke 0152/12 hrsz.

Baté Szilárd: Mórahalom 0119/7, 0138/26, 0182/13, 0182/31 hrsz.

Papp Imre: Mórahalom 0129/107, 0129/29, 0129/35, 0129/36, 0129/37 (Natura 2000 terület), 0129/38, 0129/39, 0129/87 hrsz.

Battanacs Géza: Mórahalom 0136/1, 0136/2, 0136/3, 0138/24 hrsz.

Tervezett fejlesztések:

Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna zsilip műtárgy átépítése az 5+821 cskm szelvényben. Széksóstói-főcsatorna tiltós iker átereszt felújítása a 9+090 cskm szelvényben.

Vízkivételi hely kiépítése, Vereskereszt-Madarásztói főcsatorna zsilip műtárgy felvízi oldalán az 5+821 cskm szelvényben.

Nyomóvezetékek építése.

Öntözőberendezések telepítése.

A döntést megalapozó jogszabályhelyek:

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 6. § (1) szerint a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy

a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;

b) megelőzze a környezetszennyezést;

c) kizárja a környezetkárosítást.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés szerint, a felszíni víztest jó állapotának eléréséhez és fenntartásához a kibocsátó köteles e rendelet és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, vonatkozó előírásainak betartásával hozzájárulni.

A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés alapján a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység csak a felszín alatti víz (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.

A (B) szennyezettségi határértéket felszín alatti vízben a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet határozza meg.

A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés a) pontja alapján tevékenység végzése során szennyező anyag elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és műszaki védelemmel folytatható.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. 28/A § (1) bekezdés szerint vízjogi engedély szükséges - jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve - a vízimunka elvégzéséhez, illetve vízilétesítmény megépítéséhez, átalakításához (vízjogi létesítési engedély), annak használatbavételéhez, üzemeltetéséhez, valamint minden vízhasználathoz (üzemeltetési engedély) továbbá vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

A fentiek figyelembevételével megállapítom, hogy a tervezett tevékenység - a hatáskörömet érintő szakkérdések tekintetében - nem okoz jelentős környezeti hatást, ezért a tevékenység végzéséhez környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.

A tevékenység vízbázis védőterületére, védőidomára valamint árvíz és a jég levonulására, mederfenntartásra, a felszíni és felszín alatti vizek minőségére, mennyiségére, továbbá a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására hatást nem gyakorol.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § alapján hatóságom szakhatósági állásfoglalását a megkeresés beérkezését követő naptól számított tizenöt napon belül köteles megadni.

A szakhatósági megkeresés 2022. február 10-én érkezett a hatóságra. A hatóság szakhatóság állásfoglalását a fenti ügyintézési határidőn belül adta ki.

Jelen szakhatósági állásfoglalást az Ákr. 55. §-a (1), (2) bekezdése alapján adtam.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezés lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A vízügyi hatóság illetékességét a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet 11. pontja állapította meg.

Szakhatósági állásfoglalásomat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint 1. számú mellékletének 9. táblázat 2. és 3. pontjában foglaltak alapján, a hatályos jogszabályok figyelembe vételével adtam ki."

Várható környezeti hatások:

Létesítés, üzemelés:

Levegőtisztaság-védelem:

A tervezett öntözésfejlesztés célja, hogy a közösség tagjainak használatában lévő területen korszerű, víz- és energiatakarékos öntözési üzem valósuljon meg, biztosítva a növénytermesztés feltételeit.

A Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. öntözőtelep létesítését tervezi Mórahalom és Rőszke külterületén, mikroszórófejes és tömlős csévéldobos öntözési technológiával. A fejlesztés során mobil öntözőberendezések beszerzése, és a szükséges infrastruktúra kiépítése tervezett, melyekkel hatékonyabban valósítható meg az öntözés. A területen jelenleg mezőgazdasági tevékenységet, növénytermesztést folytatnak.

A tervezett beruházás megvalósításának időpontja 2022. év. A kiépítésre kerülő öntözővíz ellátó rendszer öntözési idény alatt fog üzemelni, április 15 - szeptember 30. között.

A vízkivételi helynél elektromos üzemű szivattyúk által kiemelt öntözővízzel a felszínalatti nyomócsővezetékek látják el öntözőberendezéseket. Ezek villamosenergia ellátása a meglévő települési vezetékes elektromos hálózatról történik.

A dokumentáció vizsgálta a beruházás és az éghajlatváltozás kapcsolatát az üvegházhatású gázok kibocsátása, az éghajlati tényezőkre vonatkozó lehetséges hatások és a klímaváltozás tervezett létesítményekre gyakorolt hatása szempontjából.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Lr.) 4. §-a szerint tilos a légszennyezés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz. Az Lr. 26. § (2) bekezdése előírja, hogy „Diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható fenn. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik.”

Az Lr. 28. § (2) bekezdése előírja, hogy a közúti jármű üzemeltetője szállítás esetén a szállított anyag által okozott levegőterhelés megelőzéséről gondoskodni köteles.

Zaj- és rezgésvédelem:

A beruházással érintett terület külterületen, a településrendezési terv szerint mezőgazdasági övezetbe tartozik, Mórahalom belterületi lakóövezetétől minimum 670 m távolságban, DK-i irányban.

A létesítés zajterheléssel járó fázisai: árokásás, vezetékfektetés, szállítás. Az építés nappali 1 műszakban, 1 hónap és 1 év közötti időtartamban valósul meg.

A tervezett vezeték nyomvonalak mentén, a vízkivételi műtárgy és az öntözött területek környezetében több zajtől védendő lakóingatlan is található.

A vízkivételi hellyel egy ingatlanon (0405/29 hrsz.) található lakóépület, ami a tervezett műtárgytól, illetve az építési területtől 28 m-re fekszik.

A vízkivételi helytől induló tápvezetékek mentén 100 m távolságon belül található kanyakok:

Helyrajzi szám	Távolság (m)	Helyrajzi szám	Távolság (m)
0239/6	93	0242/37	46
0242/35	20	0242/7	51
0242/4	18	0242/8	36
0242/5	28	0116/13	60

A kivitelezés során a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: KvVM-EüM együttes rendelet) 2. számú mellékletében (építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken) megállapított zajterhelési határértékeket kell teljesíteni.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Zr.) 13. § (1) és (2) bekezdése értelmében:

(1) „A kivitelező felmentést kérhet a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alól a környezetvédelmi hatóságtól

a) egyes építési időszakokra, ha a kibocsátási határérték-kérelem szerint a zajkibocsátás műszaki vagy munkaszervezési megoldással határértékre nem csökkenthető,

b) építkezés közben előforduló, előre nem tervezhető, határérték feletti zajterhelést okozó építőipari tevékenységre.

(2) A kérelemben meg kell jelölni a határérték túllépés okát, a felmentéssel érintett időszak kezdő és végnapját, a zajcsökkentés érdekében tervezett intézkedéseket és azok várható eredményeit.”

Az építési célforgalom nagyságrendje 2 tehergépjármű/nap. A szállítási célforgalom által keltett járulékos zajterhelés jelentéktelen, nem éri el a Zr. 7. § (1) bekezdése szerinti +3dB értéket.

A vízkivételi helyről egy felszín alatti tápvezetéken (nyomóvezeték) keresztül juttatják a vizet az öntözési körzet területére, ahol fő és mellékvezetéken kerül szétosztásra. A vízkivétel villanymotorok által üzemeltetett szivattyúkkal történik, az üzemelés során zajforrás nincs.

A mobil öntözőberendezések áthelyezéséhez az öntöző berendezéseket egy traktoros vontatja át az öntözőtelepeken belül a következő hidránsig, illetve öntözőndő területre.

A zajterhelés a KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú mellékletében (üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken) megállapított zajterhelési határértékeket teljesíti, az üzemelés alatti zajszempontú hatásterületen belül védendő épület, terület nincs.

Földtani közeg védelem:

A kivitelezés meghatározott ideig tartó tevékenység, amelynek hatásai a ténylegesen igénybevett építési-, felvonulási-, depónia területen, illetve a szállítási útvonalon jelentkeznek. A környezeti hatások minimalizálása érdekében a kivitelezés során törekednek a területigény minimalizálására, gondoskodnak az igénybe vett területek

folyamatos tisztántartásáról, majd a beruházás befejezését követően a helyreállításról.

A beruházással érintett területen alapállapot felmérést végeztek. A helyszíni bejárás, a talajmintavétel, illetve a laboratóriumi vizsgálatok alapján meghatározásra kerültek a terület talajtípusai, főbb fizikai-, kémiai paraméterei. Az öntözéssel érintett terület talajai váztalajok, illetve csernozjom talajok. Az öntözővíz mintázását, laboratóriumi vizsgálatát is elvégezték. Megállapítást nyert, hogy az öntözővíz – a magas sótartalom miatt – nem megfelelő minőségű. Az öntözés megkezdése előtt azonban az öntözővíz újra mintázásra kerül.

A kivitelezés elsősorban a földtani közeg fizikai tulajdonságaira gyakorol hatást.

A földmunkák során a földtani közeg megbontásra, kitermelésre kerül, szerkezete megváltozik, egyes rétegei összekeverednek, tömörödnek, mások fellazulhatnak, a hatás azonban csak lokális jellegű. A földmunkák során kitermelt humuszos feltalajt és az alatta lévő nem humuszos altalajt – átmeneti deponálást követően – az eredeti rétegsorrendnek megfelelően terítik vissza. Ezek után a területeken terepegyengetést végeznek.

A telepítés során használt munkagépek, szállítójárművek jelentős tömegűek, azok rendszeres, huzamos idejű mozgása a területen a talajok tömörödését, a talajszerkezet megváltozását okozhatja.

A létesítés során – a megfelelő műszaki védelemnek, a folyamatos ellenőrzéseknek, a szükséges karbantartásoknak köszönhetően – a talaj szennyeződése nem következhet be.

A kivitelező gondoskodik a hulladékok, veszélyes anyagok gyűjtésének, tárolásának megfelelő műszaki védelméről.

A kivitelezést csak megfelelő műszaki állapotban lévő munkagépekkel, szállítójárművekkel végzik. A helyszínen javítást, karbantartást nem végeznek.

A kivitelezési munkák során a talajra ülepedve, majd abba bemosódva szennyező hatást jelenthetnek a munkagépek, szállítójárművek által kibocsátott szennyezőanyagok, az építés során szálló por.

Az üzemeltetés során jelentős mértékű hatótényezővel nem kell számolni.

Az öntözés hatása csak lokálisan, az öntözött területen érvényesül. Az öntözést a talajvédelmi terv előírásait betartva végzik.

Az öntözőtelep üzemelése során kijuttatott öntözővíz pozitívan befolyásolja a talaj vízháztartását. Az öntözőtelep üzemelése során ügyelnek arra, hogy az öntözést a természetes csapadékviszonyok figyelembe vételével, a mindenkori talajnedvességtől függően, annak nedvességi állapota alapján végezzék. Az öntözést akkor kezdik meg, amikor a talaj elveszítette felvehető vízkészletének 40-50%-át. A túlóntözés káros hatása lehet a növények által nem hasznosított fölös vízzel együtt szennyező anyag bemosódása, ezáltal a talajvíz terhelése. A megfelelő előírások betartásával azonban elkerülhető a túlóntözés, illetve annak kedvezőtlen hatása.

Meghibásodás esetén az öntöző berendezést leállítják, javításukat, karbantartásukat helyben szakszerviz végzi, vagy külső szakszervizben végeztetik.

Havária esemény a létesítéskor, illetve az esetlegesen bekövetkező felhagyáskor a munkagépek, szállítójárművek meghibásodása esetén (üzemanyag, hidraulikaolaj, kenőzsír, egyéb veszélyes anyag elcsepegése, elfolyása) következhet be. Azonnali kárelhárítással, a szennyező anyag felitatásával, szükség szerint a szennyezett

földtest kiemelésével, a szennyezett föld összegyűjtésével, majd veszélyes hulladékként történő elszállításával, a szennyeződés gyorsan lokalizálható, a környezetszennyezés minimalizálható. A telep rendelkezik havária tervvel. A havária esetek elkerülése azonban a munkagépek, szállítójárművek rendszeres karbantartásával, az üzemelési utasítások betartásával biztosítható. A szélsőséges időjárási helyzetekből adódó megrongálódások a környezetre terhelést nem jelentenek, az esetlegesen keletkező kár anyagi jellegű.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás – a földtani közeg védelme szempontjából – a területre vonatkozóan jelentős mértékű többletterheléssel nem jár, a korszerű, környezettudatos műszaki megoldásoknak köszönhetően, a földtani közegben tartós, vissza nem fordítható károsodás nem következik be.

Táj- és természetvédelem:

Az öntözőteleppel érintett ingatlanok egy része és a nyomócsőfektetéssel érintett Mórahalom 0129/2, 0129/31 és 0129/127 hrsz.-ú ingatlanok helyrajzi számai megtalálhatók a *Körös-éri Tájvédelmi Körzet létesítéséről szóló 146/2012. (XII. 27.) VM rendelet* (a továbbiakban: VM rendelet) 1. számú mellékletében, vagyis országos jelentőségű védett természeti terület részét képezik. Az említett ingatlanok egyben az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Nkr.) szerint, valamint az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet* 5. számú mellékletének 8.8.3. pontja alapján a Déli-Homokhátság elnevezésű, HUKN20008 azonosító számú kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részeként a Natura 2000 hálózatba is tartoznak.

Továbbá a Mórahalom 0405/2 hrsz.-ú ingatlanon tervezett vízkivételi hely helyrajzi száma megtalálható a vidékfejlesztési miniszter ex lege lápi és szikes tavi védettséggel érintett területekre vonatkozó közleményében (Videkfejlesztési Értesítő LXII. évf. 1. szám), mint ex lege védett szikes tóval érintett földrészlet. A *természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény* (a továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdése szerint a törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek.

A VM rendelet 2. § szerint:

„A védetté nyilvánítás célja a Körös-ér mentén, valamint a Dorozsma-Majsai-homokhát déli részén található táji értékek, természetes és természetközeli állapotú növénytakaságok, valamint a hozzájuk kapcsolódó állatközösségek megőrzése, különös tekintettel a fokozottan védett egyhajú virágra (*Bulbocodium vernum*) és a kritikusan veszélyeztetett, a világon csak ebben a térségben előforduló délvidéki földikutyára [*Nannospalax (leucodon) montanosyrmiensis*].”

Az Nkr. 4. § (1) bekezdése szerint:

„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”

A vegetációs időszakban történő munkavégzés veszélyeztetheti, károsíthatja a védett állatfajok egyedeit, ezért bizonyos munkafázisok végzését a kritikus időszakon kívülre kell időzíteni. A Tvt. 43. § (1) bekezdés szerint:

„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”

A vezetékfektetések során létesített munkaárkok csapdaként szolgálhatnak főleg kisemlősök, kételtűek és hüllők számára. A munkaárkokban esetlegesen csapdába esett védett állatok pusztulása szintén ellentétes lenne a Tvt. 43. § (1) bekezdésében foglaltakkal.

Továbbá a Tvt. 17. § (1) bekezdés alapján:

„...a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”

A Széksóstói-főcsatorna saját vízkészlete a Körös-éri Tájvédelmi Körzet részét képező Nagy-Széksóstó és annak környezetében található többi ex lege védett szikes tó táplálásában vesz részt, vagyis nagy szerepe van a természetes és természetközeli élőhelyek hosszútávú fennmaradásában, így a hatóság előírta, hogy a Széksóstói-főcsatorna saját vízkészlete öntözési célra nem használható fel.

A Tvt. 18. § (1) bekezdése szerint a természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges vízmennyiséget (ökológiai vízmennyiség) mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet.

A Tvt. 35. § (1) b) pontja szerint gondoskodni kell a vadon élő szervezetek, életközösségeik, a biológiai sokféleség fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

A terület épségének biztosítása (közlekedés, deponálás tiltása) a természetközeli élőhelyek állapotának megóvása miatt szükséges. A taposás, deponálás az eredeti növényzet megváltozását okozza az árnyékolás és a talajtömörödés révén. Az így beinduló gyomosodás fajkészlet-változását eredményezi.

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján:

„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”

Továbbá a Tvt. 31. § szerint:

„Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.”

A benyújtott dokumentáció mellékletét képező Natura 2000 hatásbecslés alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység a Natura 2000 területek kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelyek helyzetére nincs kedvezőtlen hatással. A tervezett tevékenység az előírások betartása esetén természetvédelmi érdekeket nem sért, a védett és Natura 2000 területek kijelölésének céljaival nem ellentétes.

A hatóság a véleménye kialakítása során figyelembe vette a természetvédelmi kezelő Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság ÁLT/509-2/2022. iktatási számú nyilatkozatát.

Felhagyás:

Az öntözés végleges felhagyása esetén az öntözőberendezések alkatrészekre bontva elszállíthatóak a helyszínről. A felszín alatti nyomóvezetékek a telepítéshez hasonló földmunkával felszámolhatók. A vezetékek műanyag hulladékként kezelendők, vagy újrahasználhatók. A trafóállomás, és elektromos kezelő berendezés újrahasználható, a vízkormányzó műtárgyak felszámolása nem szükségszerű. A létesítmény esetleges felhagyásakor a bontási tevékenység környezeti hatásai – a létesítéshez hasonlóan – a létesítmény helyszínén lokálisan és időszakosan érvényesülnek. A létesítmény teljes felszámolása esetén biztosítani kell, hogy a helyszínen a környezetre ártalmas anyagok, így a környezetre gyakorolt negatív hatás ne maradjon vissza. A bontási tevékenységet a mindenkor érvényes, vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell végezni. A létesítmény megszüntetése esetén fontos a terület rekultivációja, tájbeillesztése, új hasznosítási mód keresése.

*

A hatóság 2022. február 10-én – figyelemmel a R. 1. § (6b) bekezdésére – tájékoztatta a tevékenység telepítési helye szerinti települések jegyzőit, hogy az előzetes vizsgálati eljárásban ügyfélnek minősülnek és nyilatkozatot tehetnek.

Röszke Község Jegyzője 2022. február 24-én R1/433-2/2022. számon az alábbi nyilatkozatot tette:

„A fenti számra hivatkozással tájékoztatom, hogy a Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. Környezeti Körzeti Tervében szereplő tervezett tevékenység Röszke település településrendezési tervével összhangban van.”

Mórahalom Város Jegyzője nem élt nyilatkozattételi jogával.

*

Az eljárásban az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján megkeresett **Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 0626-0006/2022.** számon az alábbi nyilatkozatot adta:

„A Nemzeti Földügyi Központ (1149 Budapest, Bosnyák Tér 5.) megbízásából a VTK Innosystem Víz-, Természet- és Környezetvédelmi Korlátolt Felelősségű Társaság (1117 Budapest, Prielle Kornélia utca 47-49) készítette el a Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (6782 Mórahalom, Fesztivál köz 1.) öntözési tevékenységére vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentációját.

A tervezett öntözésfejlesztés célja, hogy a közösség tagjainak használatában lévő területen korszerű, víz- és energiatakarékos öntözési üzem valósuljon meg, biztosítva a növénytermesztés feltételeit.

A Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. öntözőtelep létesítését tervezi Mórahalom és Röszke külterületén, mikroszórófejes és tömlős csévéldobos öntözési technológiával. A fejlesztés során mobil öntözőberendezések beszerzése, és a szükséges infrastruktúra kiépítése tervezett, melyekkel

hatékonyabban valósítható meg az öntözés. A területen jelenleg mezőgazdasági tevékenységet, növénytermesztést folytatnak.

A tervezett beruházás megvalósításának időpontja 2022 év. A kiépítésre kerülő öntözővíz ellátó rendszer öntözési idény alatt fog üzemelni, április 15 - szeptember 30. között.

A tervezett öntözésfejlesztés Mórahalom és Röske közigazgatási területén, Mórahalom központjától K-DK-i irányba, Röske belterületétől pedig ÉNy-ra valósul meg.

Igazgatóságunk korábban 1383-0008/2021. számon hozzájáruló nyilatkozatot adott ki a Termelői Zöltség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. öntözőközösség elismerése tárgyában.

A hozzájáruló nyilatkozatban az alábbi adatok szerepeltek:

Öntözőtelep bruttó területe:	215 ha
Öntözendő nettó terület:	181 ha
Éves vízkontingens:	271 500 m ³ /év
Igényelt vízszugár:	0,2 m ³ /s = 200 l/s
Víz kivétel helye:	Vereskereszt-Madarásztói-csat. 0+066-2+678 cskm
Öntözőrendszer:	Algyői Öntözőrendszer (fejlesztést követően, a Homokháti vízpótlás megvalósítása folyamatban van.)

Intézményes vízbiztosítás útvonala (ATIVIZIG távlati fejlesztését követően az állami tulajdonú műveken): Algyői-fővízkivétel → Algyői-főcsatorna → Farkasi szivattyútelep → Algyői-főcsatorna → Dorozsmai szivattyútelep → Algyői-főcsatorna → Domaszéki szivattyútelep → HOBAS 900 csővezeték → Domaszéki főcsatorna → Ivánszéki szivattyútelep → Domaszéki főcsatorna → Lódri nyomásközpont → tervezett HOBAS 800 csővezeték → Széksóstói-főcsatorna → Vereskereszt-Madarásztói-csatorna * → Madarász-tó (önkormányzat) → tervezett üzemi szivattyútelep (magan)

Az öntözési közösség puffertározója a Madarász-tó I. sz. tavának részleges felújításával tervezett, 20.000. m³-es tározótér kialakításával. A tározótérből egy 1000 m³/h kapacitású szivattyútelep nyomóvezetéken juttatná a vizet a közösség tagjaihoz és az egyéb vízfelhasználókhoz.

*Időközben az NFK megbízására az öntözési közösség vízellátásának tervezése (harmadlagos művekre vonatkozóan) folyik, amely a Homokháti vízpótlás Széksóstói-főcsatorna vízleadási pontja alatt a Vereskereszt-Madarásztói-csatorna 5+821 km szelvényébe telepített (szivattyúteleppel ellátott) vízkivételi helytől nyomóvezetéken juttatná el a Madarász-tóig az öntözővizet.

A jelenleg véleményezett környezeti tervben az alábbi műszaki adatok szerepelnek:

Öntözendő nettó terület:	256 ha
Éves vízkontingens:	271 500 m ³ /év
Igényelt vízszugár:	0,168 m ³ /s = 168 l/s
Víz kivétel helye:	Vereskereszt-Madarásztói-csatorna 5+821 cskm.

A megküldött tervben már nem szerepel a Madarász-tó, mint puffertározó. Igazgatóságunk álláspontja szerint a puffertározó létesítése nélkül az üzembiztonság nem garantálható. A homokhátsági vízpótlás nyomvonalán több szivattyútelepen és nyomóvezetéken keresztül juthat el az öntözővíz a végfelhasználókhoz. Puffertározó nélkül az öntözési vízhasználatok közötti egyidejűség, ill. az időben változó igények nem kezelhetők.

Fentiek alapján az Alsó- Tisza- vidéki Vízügyi Igazgatóság az alábbiakat nyilatkozza:

- **A vízbiztosítás jelenlegi lehetősége:** Vereskereszt-Madarásztói-csatornán csak időszakos vízkészlet áll rendelkezésre. A térségből a csatornákon érkező belvizek és egyéb csurgalékvizek mennyiségére és minőségére Igazgatóságunk nem vállal garanciát.
- **A vízbiztosítás távlati lehetősége:** a 35600/5189/2020.ált számú vízjogi létesítési engedély alapján megvalósítás alatt van a Homokhátság vízpótló rendszer I-III. ütemének kiépítése, melynek megvalósulása esetén nyílik lehetőség a 1383-0008/2021. számon hozzájáruló nyilatkozatban részletezett útvonalon a vízszolgáltatásra (ATIVIZIG távlati fejlesztés).
- A távlati fejlesztés megvalósulását követően az intézményes vízszolgáltatás keretében vízigények biztosítását az ATIVIZIG vízszolgáltatási rend szerint végzi. Amennyiben az egyidejű vízszugár összege meghaladja a rendszer kapacitását, az azonnali vízbiztosítás korlátozás alá eshet, melyből eredő károkért Igazgatóságunk nem vállal felelősséget. Az igények egyidejűsége esetén az üzemeltető sorrendiséget állapít meg, amit a vízhasználó tudomásul vesz.

Vonatkozó jogszabályok:

- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról,
- 2019. évi CXIII törvény az öntözéses gazdálkodásról,
- 2/1997. (II. 18.) KHVM rendelet a mezőgazdasági vízszolgáltató művek üzemeltetéséről,
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról,
- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.

A tervezett nyomóvezetékek egy szakasza a Madarász-tóval határos, illetve azon átvezet, a tó Ny-i oldalával határos öntözendő területhez. A Madarász-tó Natura 2000 védelem (Déli-Homokhátság SCI, SAC, HUKN20008) alatt áll.

Az érintett Natura 2000 területek egyben az országosan védett Körös-éri Tájvédelmi Körzetnek is részei, kivéve a 0129/2 hrsz-ú területet.

Élővilág-és tájképvédelmi szempontból a tervezett beruházás nem jár jelentős hatással, de a növényzetirtással járó munkafolyamatokat vegetációs, és szaporodási

időszakon kívül javasolt elvégezni (okt. 1 - március 1.). A Natura 2000, és az országosan védett természeti területek (Madarász-tó és környezete) mentén végzendő építési munkálatokat (minden építési fázist beleértve) vegetációs, és szaporodási időszakon kívül kell elvégezni (okt. 1 -március 1.).

A vizsgált terület a 2-20 AlsóTisza Jobb Part megnevezésű vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegység területére esik. A 2-20 AlsóTisza Jobb Part Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv II (VGT-2) szerint a felszín alatti víztesteket érintettek:

A vizsgált terület a következő felszín alatti víztesteket érinti:

Víztest jele	Víztest neve	FAV mennyiségi állapota	FAV kémiai állapota
sp.2.11.2	Alsó-Tisza-völgy	gyenge	Jó
p.2.11.2	Alsó-Tisza-völgy	gyenge	Jó
pt.1.2	Dél-Alföld	jó, de gyenge kockázata	Jó

Az érintett felszín alatti vizekre meghatározott célkitűzés mennyiségi tekintetben a jó állapot elérése, illetve kémiai állapota esetén a jó állapot fenntartása.

A Vereskereszt-Madarásztói, és a Széksóstói-főcsatorna is erősen módosított víztestek, VGT-2 szerinti minősítésük a következő:

Biológiai elemek szerinti állapot	Fizikai-kémiai elemek szerinti állapot	Hidro-morfológiai elemek szerinti állapot	Ökológiai minősítés	Ökológiai célkitűzés	Kémiai állapot	Kémiai célkitűzés
Széksóstói-főcsatorna						
gyenge	Mérsékelt	jó	Gyenge	A jó potenciál elérendő	-	A jó állapot elérendő
Vereskereszt-Madarásztói-főcsatorna						
gyenge	gyenge	jó	gyenge	A jó potenciál elérendő	mérsékelt	A jó állapot elérendő

Tervezett vízvédelmi intézkedések

A felszíni, és felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében csak a vonatkozó előírásoknak megfelelő műszaki állapotban lévő gépjárművekkel, munkagépekkel végezhető a szállítás és kivitelezés, elkerülendő az esetleges meghibásodásából eredő szénhidrogénszennyezést (üzemanyag, kenőolaj csöpögés stb.). A helyszínen javítást, karbantartást nem lehet végezni. Az öntözést a talajvédelmi terv előírásait betartva lehet végezni.

A tárgyi dokumentáció alapján megállapítható, hogy a jogszabályok, előírások, környezetvédelmi javaslatok pontos betartása mellett a tervezett öntözési tevékenység megvalósításának és üzemeltetésének környezeti hatásai nem lesznek jelentősek.

A benyújtott dokumentációt áttekintve javasoljuk a Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. öntözési tevékenységére vonatkozó 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerinti előzetes vizsgálatának elfogadását.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a vagyonkezelői hozzájárulást a létesítési- és az üzemeltetési vízjogi engedélyezések során Igazgatóságunktól meg kell kérni.”

Az eljárásban az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján megkeresett **Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság ÁLT 509-2/2022.** számon az alábbi nyilatkozatot adta:

„A Mórahalom 0405/2 hrsz. ingatlanon tervezett vízkivételi hely „ex-lege” védett szikes tó területének részét képezi, a nyomócsőfektetéssel érintett Mórahalom 0129/2 hrsz. kivett út, 0129/31 hrsz. kivett halastó (természetben határoló töltés), és a 0129/127 hrsz. rét és nádas művelés alatt álló ingatlanok a HUKN20008 jelű Déli-Homokhátság kjtt. Natura 2000 terület részét képezik. Természetközeli vegetációval rendelkező terület a létesítés és üzemeltetés során nem érintett. A Natura 2000 terület részét képező szántóterületek (0129/35-39 hrsz.) jelenlegi hasznosítása nem változik, így a csepegtető öntözés kiépítésének hatásai meglátásunk szerint nem számottevőek.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció megállapításait elfogadhatónak tartjuk, és egyetértünk a 3.6.6. fejezetben megfogalmazott intézkedések előírásával.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a tervezett öntözést csak az öntözési céllal a vízkivételi ponthoz juttatott Tiszai eredetű víz felhasználásával látjuk támogathatónak. A Széksóstói-főcsatorna saját vízkészlete a Körös-éri Tájvédelmi Körzet részét képező Nagy-Széksóstó, és a környező országos jelentőségű „ex-lege” védett szikes tavak területének táplálásában vesz részt, azok vízviszonyainak alakításához nagyban hozzájárul, így nagy szerepe van a természetes és természetközeli élőhelyek hosszútávú fennmaradásában.”

*

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tevékenység nem gyakorol jelentős mértékű kedvezőtlen hatást, a korszerű, környezettudatos műszaki megoldásoknak köszönhetően, környezetvédelmi-, természet- és tájvédelmi szempontból tartós, vissza nem fordítható károsodás nem következik be, ezért a tevékenység megkezdéséhez környezeti hatásvizsgálat elvégzését a hatóság nem tartja indokoltnak.

A hatóság a határozat rendelkező részében, mivel nem feltételezhető jelentős környezeti hatás és a tevékenység a R. 2. számú mellékletének hatálya alá sem tartozik, a R. 5. § (2) bekezdése a) pont ac) alpontja alapján tájékoztatta a kérelmezőt, hogy a tervezett tevékenység a szükséges engedélyek birtokában kezdhető meg. A rendelkező részben tett környezetvédelmi feltételeket, illetve szempontokat a R. 5. § (3) bekezdése alapján írta elő a hatóság.

A hatóság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 43. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel a teljes eljárás szabályai szerint járt el.

A hatóság jelen határozatot a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban Ktv.) 71. § (3) bekezdése értelmében – véglegessé válására tekintet nélkül – közhírré teszi.

Az ügyintézési határidő lejártának napja: 2022. augusztus 12.

A hatóság a R. 5. § (6) bekezdése alapján ezen döntését külön levéllel megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő települési önkormányzat jegyzőjének, aki gondoskodik a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.

Az Ákr. 82. § (1) bekezdése értelmében a döntés a közléssel lesz végleges.
A közigazgatási perindítás lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja.

A keresetlevél előterjesztésének határidejéről és módjáról szóló tájékoztatást a hatóság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37-40. §-ai alapján adta.

Az eljáró bíróság hatásköre és illetékessége a Kp. 12. § (1) bekezdésén, valamint 13. § (1) bekezdésén alapul.

A közigazgatási perben a felet az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg. Az illeték mértéke az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerint alakul.

A Kp. 50. § (2) és (4) bekezdése alapján az azonnali jogvédelem iránti kérelmet indokolással ellátva, és az annak alapjául szolgáló iratok benyújtásával kell előterjeszteni, az elrendelésének alapjául szolgáló tényeket pedig valószínűsíteni kell. Azonnali jogvédelem keretében kérhető halasztó hatály elrendelése, a halasztó hatály feloldása, ideiglenes intézkedés és előzetes bizonyítási elrendelése.

A peres eljárás illetékét és a perköltséget a félnek a pernyertesség függvényében kell viselnie, arról a bíróság az eljárást befejező döntésében határoz majd. A peres eljárásban a bíróság kérelemre költségmentességet engedélyezhet, ekkor a fél mentesül az illeték megfizetése alól, azonban az esetleges költségmentesség sem mentesíti a hivatal perköltségének viselése alól pervesztessége esetén.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú mellékletének I/35. pontja alapján határozta meg a hatóság.

A hatóság hatáskörét a Ktv. 71. § (1) bekezdése, illetékességét a Rendelet 8/A. § (1) bekezdése állapítja meg.

Szeged, 2022. július 28.

A főispán helyett eljáró Zakar Péter
mb. igazgató nevében és megbízásából:

dr. Vér Zsolt
főosztályvezető

Kapják:

1. Nemzeti Földügyi Központ HKP
2. Termelői Zöldség Kereskedőház Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. Cégkapu
3. CsCsMKH Szegedi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály 6726 Szeged,
Derkovits fasor 7-11.
nepu.szeged@csongrad.gov.hu - elektronikus úton
4. CsCsMKH Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály 6800
Hódmezővásárhely, Rárósi út 110.
nto.lmuhely@csongrad.gov.hu - elektronikus úton
5. CsCsMKH Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 5. 6782 Mórahalom,
Szegedi út 84.
foldhivatal.morahalom@csongrad.gov.hu - elektronikus úton
6. CsCsMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Hatósági
Osztály 1. 6722 Szeged, Rákóczi tér 1.
epitesugy.szeged@csongrad.gov.hu - elektronikus úton
7. CsCsMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási
Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály
6726 Szeged, Derkovits fasor 7-11. *helyben*
8. Csongrád-Csanád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi
Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Oszt. 6728 Szeged, Napos út 4. HKP
9. ATIVIZIG HKP
10. Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság HKP
11. Mórahalom Város Jegyzője *(kifüggesztésre, külön levéllel)* HKP
12. Röszke Község Jegyzője *(kifüggesztésre, külön levéllel)* HKP
13. Irattár

